

Editöryal Ekip Adına

TÜRK TORAKS DERNEĞİ ADINA SAHİBİ

Dr. Bahriye Oya İTİL

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Dr. Aslı GÖREK DİLEKTAŞLI

EDİTÖR

Dr. F. Çağla UYANUSTA
KÜÇÜK

EDİTÖR YARDIMCILARI

Dr. Nilüfer AYKAÇ
Dr. Ethem YILDIZ
Dr. Çağla Pınar TAŞTAN
Dr. Necati ÇITAK
Dr. Canan GÜNDÜZ GÜRKAN

İLETİŞİM ADRESLERİ

toraks@toraks.org.tr

YAYINA HAZIRLAYAN

BULUŞ Tasarım ve Matbaacılık
Hizmetleri San. Tic.
Betül KARTAL

YAYINCI İLETİŞİM

bulus@bulustasarim.com.tr

Yayın Türü: Yerel süreli
Yayın tarihi: Kasım 2022

Dr. F. Çağla
UYANUSTA KÜÇÜK
caglauyanusta@yahoo.com

Sevgili Toraks Bülteni Okurları,

Sevgili Türk Toraks Derneği Üyeleri,

Merhaba,

Bir Toraks Bülteni sayısı ile daha gecikerek de olsa karşınızdayız. Aslında çevre sorunları, ekoloji ve akciğer sağlığını konu eden bu sayı bir özel sayıyı tüm dünyanın geçtiği bu özel dönemde, bu ciddi zamansızlıkta emek emek işlenmiş bir "iki sayı" olarak düşünülebilirsiniz. O nedenle en küçük katkısı olandan başlayarak herkese Toraks Bülten Editör Ekibi olarak kalpten teşekkürlerimizi iletiyoruz. Katkı verenler o kadar çok ki tek tek anmak yerine sizi bir an önce sayfalarda gezinmeye davet etmek çok daha anlamlı olacak.

Sizleri yeni sayı(larla) başbaşa bırakmadan, bültende yer alan yazılardan değil, yer almasını isteyip de şimdilik mümkün kılamadığımız konulardan bahsetmek istiyorum. Umuyorum bu konularla ilgili de düşünmek, yazmak, çizmek, söyleşmek, tartışmak mümkün olur.

Bu bültende denizlerden daha çok bahsetmek istedik. Gıdadan, üzerimize giydiklerimizden de. O nedenle bu konulara hazırlık yolculuğunda karşılaştıklarımızdan söz ederek bir giriş yapayım bültenimize:

✿ Okyanuslar dünyanın oksijeninin yaklaşık %50'sini sağlamaktayken bizler ne yazık ki bu sulara yılda yaklaşık 11 milyon ton plastiğin karıştığı bir düzende yaşıyoruz

(<https://www.unep.org/news-and-stories/story/clean-seas-campaign-promotes-right-healthy-environment-including-plastic>).

Akdeniz Koruma Derneği kurucu başkanı Zafer Kızılkaya ile Mehmet Gürs'ün iyi yemek temalı podcastinde (Spotify) bahsi geçen dernek ve çalışanlarının ülkemiz denizleriyle ilgili nelere imza attığını dinlemek çok ilham verici, tavsiye ediyorum

(<https://akdenizkoruma.org.tr/>).

Sting - It's A Lonesome Old Town

Türk Toraks Derneği

“Yaşamı içine çek, özgürce...”

İnsanın önce kendi kapısının önünü süpürmesini salık veren ninelerimizin sözleri kulaklarınızda çınlayacak

(https://open.spotify.com/episode/5stTOe3jsTYCeK7I5mt6Ue?si=eMOUUvfJRomC5b-g5V4CrAQ&utm_source=copy-link).

- ❁ Christopher Nolan'ın 2014 yılı yapımı Interstellar adlı filmini izlemiştir. Gelecekte bir zamanda insan her şeyi yapabilme gücüne sahiptir ancak ölümcül solunum sistemi hastalıklarına sebep olan toz ve tarım ürünlerini öldüren küfle başbaşa kalmıştır. Solucan delikleriyle başka galaksilerde yeni bir yuva arayışına giren insan bu güzelim dünyada yaşayamaz hale gelmiştir. Bu distopyayı izledikten sonra Instagram'da @ekolojikbeslen adlı sayfada derneğimizin dostu sevgili Bülent Şık'ın konuyla ilgili tavsiye ettiği kitap isimlerine bakmak bile insana iyi geliyor.

İtalya'dan çıkan bir “yavaş yemek” hareketi Slowfood'dan (<https://www.slowfood.com/>) tutun da Agroekoloji, Bilim ve Politika (P.M. Rosset, M. A. Algieri)'ye dek örnekler veriyor Şık

(<https://www.instagram.com/p/CkxgqsNsl8r/?igshid=YmMyMTA2M2Y=>)

Tabi bu arada Şık'ın anneler ve babalar için bir rehber niteliği taşıyan Çocuklar ve Gıda Güvenliği kitabını unutmamak lazım. Nasıl besleneceğiz sorusundan önce sorulması gereken soruya odaklanmalı elbette: Nasıl üretmeliyiz? 2021 yılı verilerine göre 828 milyona varan aç insanın olduğu dünyada sorulan soruları artık değiştirmek gerekmez mi?

(<https://www.fao.org/interactive/state-of-food-security-nutrition/en/>)

- ❁ “Daha az sürdürülebilir olmayan sürdürülebilir değildir ya da (modanın) dediğini yap yaptığını yapma” şiarıyla yazdığı yazısından etkilendiğim Kenneth P. Pucker, bu sektördeki “çevreyi de koruyalım” çabalarına biraz temkinli bakıyor.

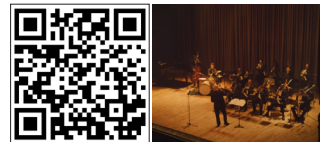
(<https://hbr.org/2022/01/the-myth-of-sustainable-fashion>)

Yılda yaklaşık 215 trilyon litre suyun tüketildiği, dünyadaki sera gazı emisyonların tahmini olarak %2-8'inden sorumlu olan ve okyanuslara karışan mikroplastiklerin %9'unu oluşturan moda, dünyada çoğu kadın 300 milyon kişinin istihdamını sağlıyor olması ile daha ne kadar gurur duyabilir ki (<https://unfashionalliance.org/>)

Şimdi bazı modaevlerinin hizmet satın aldığı firma çalışanlarının çalışma koşullarını sorgulaması yani greenwashinglerin ortasında bir greenwashing bizi nereye götürür göreceğiz hep birlikte.

Sanallık belki de gerçekleri daha da görünür hale getirecek kim bilir?

Keyifli okumalar dileğiyle sevgiler...

Whiplash Amazing Final Performance

Türk Toraks Derneği

“Yaşamı içine çek, özgürce...”

TTD Bülten Editöryal Ekibi

Necati
CITAK

Cağla Pınar
TAŞTAN

Niüfer
AYKAC

Ethem YILDIZ

Canan Gündüz
GÜRKAN

F. Cağla
UYANUSTA KÜÇÜK

İÇİNDEKİLER

- 1** Oya İTİL'den Başka bir dünya mümkün
- 5** Hasan BAYRAM yazdı: Hava Kirliliği ve COVID-19. ATS 2022'nin ardından
- 7** ATS Kongresi
- 17** MECOR 2022
- 21** Türk Toraks Derneği 25. Yıllık Kongresi Anı Defterimizden Sayfalar
- 27** Canan GÜNDÜZ: pandemide yukarı bakmamak “Don't Look Up!”
- 31** Dilek ASLAN'dan Dünya'nın iyiliği için “Tek Sağlık”
- 35** Salih Topçu'dan doğaçlama vizit “Role Play”
- 39** Merve ERÇELİK ve Barış SARIÇOBAN yazdı: Göller Bölgesi
- 43** Merve ERÇELİK biri kırsal, diğeri kentsel iki direnişin hikayesini yazdı. İzköy ve Validebağ Savunması
- 47** Necati ÇITAK “Pandemide gözden kaçırılmaması gerekenler; Bir Komorbidite Olarak Hava Kirliliği”
- 55** Türk Tabipleri Birliği “Ekolojik Kriz Kadın ve Kadın Sağlığı Kongresi” Nilüfer AYKAÇ

Türk Toraks Derneği
"Yaşamı içine çek, özgürce..."

TTD YOUTUBE
Kanalını Açmak
İçin QR KODU
Cep Telefonunuza/
Tabletinize
Okutabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

- 59** Ben Nisanur DOĞRAMACI
- 63** Pınar BOSTAN'dan "Halk İçin Akciğer Hastalıkları ve COVID-19 Kongresi"
- 71** "Biz konduramıyorduk, o biliyordu"
Salih TOPÇU yazdı.
- 77** Karikatürist İbrahim Tuncay
- 81** Çalışma Grupları, Görev Grupları,
Şubeler ve Komiteler

Fotoğraf ve şiirler: Yavuz Havlucu

